

מי יעצב את הבית שלי?

אדריכל? מעצב? סטייליסט? עולם העיצוב רווי
באנשי מקצוע מתחומים שונים, שכל אחד מהם
טוען שהוא הוא מה שאתם צריכים כדי ליצור את
הקן המושלם. יצאנו לעשות סדר בבלגן
גאיה קורן

אדריכל, מעצב פנים והום סטייליסט נכנסים לבית שעומד לפני שיפוץ. את מי כדאי
לבעל הבית לשכור לביצוע המשימה: שאלה לא פשוטה. אדריכל נשמע יוקרתי,
כלומר יעלה הרבה כסף. אז אולי כדאי לבחור במעצב - אבל האם מותר לו לשבור
קירות? ורגע, הום סטייליסט זה לא משהו שמתאים את צבע הריפוד לפרווה של
הכלב? בעוד שאי אפשר לבלבל בין חשמלאי לאינסטלטור, הרי שקיים ערפול ניכר
בנוגע לספקים של שירותי העיצוב - ומתברר שהערפול הזה מתחיל מלמעלה.
"בעיצוב פנים יש סיטואציה מוזרה", אומרת **כרמלה יעקוביז'ולק**, ראש החוג לעיצוב
פנים במסלול האקדמי במכללה למנהל. "אחו מקצוע אקדמי. יש שלושה בתי ספר
שמלמדים אותו במשך ארבע שנים, כי המועצה להשכלה גבוהה הכירה בכך שיש
כאן תחום שמחייב תואר ראשון. אנחנו רצינו שהמקצוע יוגדר כאדריכל פנים, אבל
אין דבר כזה, יש מעצב פנים".

יש הרבה מאוד בעלי מקצוע שקוראים לעצמם אדריכלי פנים!

"מי שקורא לעצמו ככה טועה ומטעה. אנחנו במכללה למנהל היינו הראשונים
שהקמנו את החוג לאדריכלות פנים, אבל אדריכלים לא הסכימו לכך. הם לא
מוכנים שיקראו לאחרים 'אדריכל', כי זה כאילו נכנסים להם לטריטוריה. מה
שקורה זה שסטודנטים שלמדו במשך ארבע שנים מסיימים ללא שום הגדרה
מקצועית על פי חוק, ולמעשה בלי הזכות לעסוק במה שהם למדו. חוק התכנון
והבנייה מגדיר את עבודתם של אדריכלים ככוללת עיצוב פנים ומתעלם מכל בעלי
המקצוע האחרים - אין שום התייחסות בחוק לקיומם. בגלל חוסר ההגדרה הזה
נוצרו אזורים אמורים, שלתוכם נכנסים חובבנים, והתוצאה היא מצב מסוכן, שבו כל
אחד שלמד שבוע וחושב שיש לו טעם טוב קורא לעצמו פתאום אדריכל פנים".

טעם טוב זה חלק חשוב מהעניין, לא?

"אני חושבת שברור לכולנו שכל אחד שיש לו כישרון יכול לעשות הום סטיילינג. אבל
ברגע שמתעסקים בדברים מורכבים יותר, בהזאה של קירות ובהסתכלות רחבה, יש
צורך בידע מקצועי".

למי שלמד עיצוב פנים יהיו כלים לביצוע עבודות כאלה?

"בוודאי. לימודי עיצוב פנים כוללים גם את הצד הפרקטי של הזאת קירות, תכנון
עבודה וכו', וגם את הצד התיאורטי וההבנה של ההקשרים התרבותיים של העיצוב".

איך את מרגישה לגבי אדריכלים שמתמקדים דווקא בעיצוב פנים?

"אין לי שום בעיה עם זה. ברור שאדריכל טוב יכול להיות גם מעצב טוב".

שמוני לב שהמחיר קופץ יחד עם התואר 'אדריכל'.

"בארה"ב מי שמרוויח הכי הרבה הם מעצבי הפנים, אבל בארץ זה ממש לא ככה,
אלא תלוי בכישורים וביכולות שלך. מעצב פנים לוקח בדרך כלל 12 אחוז מערך
הפרויקט. אדריכל לוקח ארבעה אחוזים, אבל היקף העבודות שמבצע האדריכל
גדול בהרבה, וכך גם התשלום".

האדריכל והמבט הרחב

"פירוש המילה אדריכל בארמית היא 'עבד ההיכל', מספר **ארינון באן**, אדריכל
ומרצה במכינה הבינתחומית לעיצוב ואדריכלות. "אדריכל משרת את המרחב,

"אני לא יוצא כנגד אף מסלול, אבל כשמוגעים אליו בוגרים
של לימודי עיצוב פנים לריאיון עבודה, אני מסתכל על תוצרים
שלהם ורואה את התכנים והם פשוט לא באותה רמה"

אדריכל פנים? אין דבר כזה! בית
שעיבה האדריכלית שרון נוימן

"נוצרה מגמה כזו שכל מי שמעצב לעצמו את
הבית רואה בעצמו אחר כך סטייליסט ואפילו
מעצב. מצד שני, יש מעצבים מחוננים - בכל
תחומי העיצוב - שלא למדו יום אחד בחייהם"

מה בדיוק ההבדל בין מעצב פנים למישהו שעושה הום סטיילינג?
"סטייליסט צריך להלביש את הבית. ממש כמו שיש מעצב אופנה, שיוצר בגדים,
ויש סטייליסט בתחום האופנה, שמחבר את הבגדים האלה לכדי אאוטפיטים,
כך גם בעולם עיצוב הפנים. יש המון אגו בתחום הזה, אבל סטייליסט איכותי
מתעסק רק בסטיילינג ולא מחפש לחבוש שום כובע אחר".
אם חשבתם שהבלבול מסתיים בשלושת בעלי המקצוע האלה: אדריכלים, מעצבי
פנים והום סטייליסטים, תחשבו שוב. **יפרח בן-צבי**, למשל, למד עיצוב פנים ועוסק
היום בכלל בעיצוב רהיטים. "הייתי צריך לבחור צד", הוא מודה. "כשאני בא
לרהט בית אני נעזר ביכולות שלי, נותן ייעוץ ראשוני בנוגע לפואיזיה של המטבח,
מיקום הרהיטים. אני לא מזיז קירות ולא עוסק בחלוקת חללים, למרות שטכנית
אני יכול לעשות זאת, אלא משתף פעולה עם מעצבי הפנים".

סלון הבית של המעצב יפרח בן-צבי. למד
עיצוב פנים והפך למעצב רהיטים

בתים שעברו הום סטיילינג
על ידי המעצבת **ספני גריב**
מאפשר לשרד את הבית בלי
להיכנס להוצאות מסורפות

הוא ההיכל שבתוכו אנחנו מתקיימים. רק אדריכל רשאי להוציא היתרי
בנייה, ואם מישהו רוצה לבנות את ביתו מחדש, הוא חייב לעבוד מול
הרשויות וצריך הרשאת חתימה שיש רק לאדריכלים".

ואם הוא לא רוצה לבנות, אלא רק לשפץ?
"זה כולל שבירת קירות!"

זה משנה?

"כן. האם מעצב פנים יודע לזהות אם קיר מסוים הוא קיר נושא? אני
בספק. זה כמובן מאוד לא רציני לקרוא לעצמך אדריכל פנים. מי
שמשמש בתואר הזה לא יודע מה זה אדריכל. אנשים כאלה נאחזים
בכתרים לא להם, ואותו זה מקומם באופן אישי".

אני מניחה שההבדל בין אדריכל למעצב פנים הוא לא רק טכני?

"אתן לך דוגמה: בתחילת הדרך של המשרד שלי עסקנו בעיצוב של ברים
ובתי קפה. הלקוחות יכלו לפנות גם למעצב פנים, אבל האם למעצב פנים
יש יכולת להתבונן במבט רחב על מבנה העיר, על השינויים וההתמקמות
בתוכה? התשובה היא לא. הוא יודע להסתכל מהמבנה פנימה, ולא החוצה.
בכלל, אני לא יוצא כנגד אף מסלול, אבל כשמגיעים אליו בוגרים של
לימודי עיצוב פנים לריאיון עבודה, אני מסתכל על תוצרים שלהם ורואה
את התכנים, והם פשוט לא באותה רמה של התעסקות ושל מחקר".

**בחזרה לזירה הביתית: אם אני רוצה לשנות את הבית בלי לשבור קירות,
האם כדאי לי לקחת אדריכל או מעצב?**

"כל מי שיש לו כישרון וניסיון".

ומה לגבי הום סטיילינג, שווה או מיותר?

"אני חושב שיש מקום להום סטיילינג. לא סתם נולד מקצוע: יש צרכים
כאלה, ולכן יש מקום גם לסטיילינג וגם לעיצוב פנים. אם את לא שוברת
קירות ולא צריכה להתעסק באינסטלציה ובשימועים, מעצב פנים
יספיק בהחלט".

מעצב פנים אולי יספיק, אבל ברור שלא מעט אדריכלים מתעסקים גם
בפרטים קטנים בהרבה מבניית בתים. **שלומי בן-אבן**, למשל, אמנם למד
אדריכלות בטכניון, אבל מספק ללקוחותיו גם הום סטיילינג. "אני עושה
הכול", הוא אומר, "ממעטפת הדירה, דרך חלוקה פנימית ועד בחירת
רהיטים, כוסות וצלחות. זו דרישה שמגיעה כמעט תמיד מצד הלקוח. זה
הכי נכון והגיוני, כי כשמעצב פנים נכנס לעבודה של אדריכל, לרוב יהיו
מלחמות אגו על מי ייתן את הטון האחרון".

למה כל המלחמות האלה, הרי כל אחד עושה את חלקו?

"כל אחד רוצה להגיד 'אני עשיתי את הבית. כששואלים מי עיצב, תמיד
אומרים שם אחד, לא מתחילים להכריז על הקבלן, התאורן וכל השאר".

לא מפרע לך לתקנך על תקן סטייליסט?

"אני עושה כל מה שצריך כדי שהבית יראה יפה, ואני לא בא לאף אחד
שעושה את עבודתו. אתה יכול ללמוד שנים, אבל אם אין לך את הטאץ,
זה לא יעזור. אי אפשר ללמוד טעם טוב. מניסיון, יש אדריכלים שהם לא
יותר טובים ממעצבי פנים. מה שכן, הם יכולים לפנות לערייה ולשנות
חזיתות, ואת זה מעצב פנים לא מסוגל לעשות".

התחום לוקה בחובבנות

"חוסר הידע בנושא סטיילינג הוא עצום", אומרת **אורנה מזור**, מעצבת,
הום סטייליסטית ומרצה ללימודי הום סטיילינג בשנקר, שגם כותבת
במדור עיצוב הפנים שלנו. "מעצבי פנים לא אוהבים סטייליסטים לעיצוב
הבית, ואני מבינה את התחושה הזאת, כי לצערי התחום לוקה בחובבנות.
הרבה אנשים שאין להם יושרה מקצועית או כישרון של ממש יוצאים
לשוק וקוראים לעצמם סטייליסטים או מעצבים, ואז בעיה. נוצרה מגמה
כזו שכל מי שמעצב לעצמו את הבית רואה בעצמו אחר כך סטייליסט
ואפילו מעצב. מצד שני, יש מעצבים מחוננים - בכל תחומי העיצוב - שלא
למדו יום אחד בחייהם.

"גם בכל הקשור ללימודים, קורסים להום סטיילינג נפתחים על ימין
ועל שמאל, ואנשים שעוברים קורס כזה קופצים מעל למפיק וקוראים
לעצמם מעצבים. בתור מעצבת שהתחום הוא בדמה, קשה לי לראות
את החובבנות הזו. אבל בכל זאת, אני חייבת להודות שיש סטייליסטים
נפלאים ומוכשרים הרבה יותר ממעצבים עם תואר אקדמי בתחום".

צילום: עמית גושר, עוז חוהלים, אלעד שריג, יח"צ